

Jak 5, 7 – vrucht van de Geest nr 5
Kaarsmoment; LB 461: 1-3; votum/groet; WK 281: 1, 2, 4; doop; dooplied Sela; gebed (kicl); lezen 2Pe 3, 8-18 / Jak 5, 7-11; Ps 103: 3, 5; preek; LB 904: 1, 4, 5; groeien in geduld (wet); gebed; collecte; LB 442; zegen
Bergschenhoek 15.12.2019

Geduld – de kunst van het wachten dia

Even geduld aub. Als deze tekst in beeld komt, dan weet je hoe laat het is: je zult even moeten wachten. En meestal vinden wij dat niet fijn. Eerder vervelend en irritant. Om te kunnen wachten moet je geduld hebben. Maar breng het maar eens op in de wachtkamer bij de dokter, in de file op de snelweg, of aan de telefoon met nog 10 wachtenden voor u... Kun je geduldig blijven als je langdurig ziek bent en het herstel vordert moeizaam of is er niet? Blijf jij rustig wachten in een moeilijke tijd totdat het beter wordt? Geduld wordt ook gevraagd in de opvoeding van je kinderen, in hoe je omgaat met die lastige collega of irritante chef. Geduld, geduld. Maar ongeduld ligt veel dichterbij. Boos worden en gefrustreerd raken. Hoe wordt een mens geduldig? Kan dat wel, geduld leren? Ja, dat kan. Sterker nog: je hoeft het niet eens te leren, je mag het vooral ontvangen. Geduld is namelijk een vrucht van de Geest. God wil het aan je geven. De Heilige Geest wil het laten groeien in je leven. Als je Hem maar de tijd wil geven tenminste... Geduld leren betekent je oefenen in de kunst van het wachten.

Geduld begint bij God dia

Als het gaat om geduld kun je nergens beter beginnen dan bij God zelf. Ik kwam een uitspraak tegen van de oude kerkvader Cyprianus uit de 3de eeuw na Christus: *‘Geen mens kan over geduld iets zinnigs zeggen, tenzij hij het geduld van God heeft leren kennen. In God heeft alle geduld zijn oorsprong en vanuit Gods geduld krijgt alle menselijke geduld haar schittering en waardigheid’*.¹ Alle geduld begint bij God. Want God is naar zijn aard geduldig. Zo maakt Hij zich bekend in de Bijbel. Ik ben de God die geduldig is. *Makrothumia*, in het Grieks. Dia Letterlijk betekent dat: lang van gemoed. Lankmoedig dus.² Prachtig woord. Een lange adem hebben. Niet snel boos te krijgen. Langzaam tot toorn. Zo zie je God in de Bijbel. Niet de God van het korte lontje, makkelijk ontvlambaar. Het duurt lang voordat Hij zegt: Nu is het genoeg, nu moet je het maar voelen. Zo ging Hij om met Israël zijn volk. Eindeloos geduldig.

¹ Geciteerd vanuit Jos Douma, *Je bent een mooi mens*, p. 62.

² Hebreeuws: érech happajiem – het duurt lang voor de neusvleugels gaan bewegen...

Altijd bereid om het weer opnieuw te proberen. Zo is God. dus. Geweldig is dat! Gelukkig maar dat God geduldig is!

Ja, dat zegt Petrus ook in zijn brief. Christenen in zijn tijd vinden dat het wel heel lang duurt voordat God komt alles recht te zetten. Waarom grijpt Hij niet in? Nou, zegt Petrus. Besef twee dingen. Om te beginnen: tijd werkt anders bij God. *Duizend jaar is als één dag en één dag als duizend jaar.* God heeft geen haast. En twee: God is uit op redding en niet op straf. *Hij is niet traag met het nakomen van zijn belofte, Hij heeft alleen maar geduld met jullie.* Gelukkig maar! Je krijgt tijd om orde op zaken te stellen in je leven. God wil dat iedereen wordt gered en niemand verloren gaat. Daarom wacht Hij. Niet uit traagheid, maar uit geduld! *Bedenk dat het geduld van God jullie redding is!* Hoor je? God is geduldig en dat is maar goed ook. In zijn geduld ligt jouw redding!

Oefening in vertrouwen dia

Geduld betekent in de Bijbel dus: een lange adem hebben. Uithoudingsvermogen, zou je kunnen zeggen. Een lange adem om het te kunnen uithouden, als de dingen in jouw leven tegen zitten en niet gaan zoals jij wilt of hoopt. Want het leven – misschien ken je de uitspraak – het leven is dat wat er gebeurt terwijl je andere plannen maakt...

De lezers van Jakobus' brief kenden dat. Zij hadden te maken met onrecht, onderdrukking soms. Ze kenden pijn en tegenslag en er was lijden in hun leven. Tegen die achtergrond roept Jakobus op tot geduld: *'Heb geduld, broeders en zusters, totdat de Heer komt'*. Jakobus bedoelt dat niet als passief afwachten, maar als actief vertrouwen. Kun je jouw leed, pijn, onrecht bij God neerleggen en het aan Hem overlaten? Kun je wachten op God, dat Hij rechtspreekt of rechtzet? Geduld als oefening in vertrouwen dus. Ik wacht op God. Ik heb het moeilijk nu. Maar Hij zal het rechtzetten. Hij zal het voor mij opnemen.

Loslaten noemen wij dat wel eens. Ik zeg liever: anders vasthouden. Niet meer: ik en wat ik wil. Maar: God zal het doen. Het komt goed. Heb geduld, zegt Jakobus, zoals de boer die zijn land heeft ingezaaid. Hij heeft gedaan wat hij kon. Nu moet hij wachten op de regen die komt, zodat alles gaat groeien. Daar heeft hij geen invloed op. Dat kan hij niet zelf organiseren. Geduldig wachten is het devies. Kun jij wachten zoals hij, niet in paniek raken, wachten, en vertrouwen?

Dat is niet makkelijk. Jakobus weet dat. En daarom zegt hij: Kijk naar de profeten van vroeger. Hoe lang moesten zij vaak wachten? Jullie bevinden je dus in goed gezelschap. Abraham moest 25 jaar lang wachten, tot hij zijn zoon kreeg. Jozef zat 7 jaar in de gevangenis tot hij eruit werd gehaald. David moest jarenlang vluchten voor

Saul voordat hij koning werd. Jakobus noemt ook Job. Hoe werd zijn geduld op de proef gesteld! Alles was hij kwijt. Toch vertrouw ik op God, zei hij. Kan zijn geduld jou inspireren en helpen om zelf geduldig te blijven? In de Bijbel is het heel normaal: wachten, als oefening in vertrouwen.

Uitnodiging tot onthaasten **dia**

Geduld. Kunnen wachten dus. Een lange adem hebben. De dingen tijd kunnen geven. Kunnen we dat nog wel vandaag de dag? Tijd is geld, zeggen we. Ik heb geen tijd. Ik heb haast. Het moet nu. Het moet snel. Ik heb een deadline staan. Zo is onze tijd. Haast: het moet snel. Ongeduld: het moet nu. Je omgeving onder druk zetten: het moet op mijn manier...

Maar even terug naar 2Petrus 3. God heeft dus geen haast. Hij is geduldig. God denkt niet in tijd, maar in mensen. God heeft geen haast, is niet ongeduldig en zet mensen niet onder druk. De vraag is: kunnen we mee in die beweging van God? Juist nu in onze cultuur van haast, ongeduld en onder druk zetten of onder druk staan: niet denken in tijd en deadlines, maar in mensen. Dingen de tijd geven. Onthaasten. Gods geduld is een uitnodiging voor ons bezige bijtjes om te onthaasten. Wij kunnen wachten, omdat God ook geen haast heeft...

Ik zou willen dat we hiermee als kerk en als christenen verschil maken in de wereld van vandaag. Er is zoveel haast en zoveel druk. En dat wij dan zeggen: doen we niet aan mee. Hier hebben wij geen haast. Hier nemen we de tijd. Dingen hoeven niet meteen en op stel en sprong. Wij hebben geduld. Niet zo makkelijk. Je ongeduld speelt zo op. Want ook in de kerk gaat het vaak niet zoals ik wil. Iedereen kan wel een lijstje maken van dingen waarvan je zegt: daar ben ik niet zo blij mee hier. Ik ook. Maar wat doe je daar dan mee? Hoe makkelijk is het om te zeggen: het gaat niet zoals ik wil, dus ik ben er klaar mee, ik stop ermee. Mijn kring is niet leuk – ik kom niet meer. Mijn kerk bevat mij niet – ik zoek een nieuwe. Kun je Gods geduld opbrengen? Hij loopt er ook niet bij weg. Probeer te onthaasten. Wat goed is, komt langzaam. Kost nou eenmaal tijd. Maar dat geeft niet. Wij nemen de tijd, want dat doet God ook. Wij hebben geen haast, want wij geloven in een God die geen haast heeft.

Uiting van liefde **dia**

Geduld... ik hoop dat het je inmiddels duidelijk is: totaal iets anders dan passief afwachten, onverschillig de dingen op zijn beloop laten. Nee, geduld oefenen is heel actief. Je mag beginnen met de mensen om je heen... Jakobus werkt zijn oproep tot

geduld uit. *'Klaag niet over elkaar, broeders en zusters'*. Zucht niet tegen elkaar, stond daar vroeger. Ga niet lopen moppen en vitten op elkaar. Juist in hoe je met de mensen om je heen gaat, ligt ongeduld op de loer. Is het veel makkelijker om je te laten leiden door boosheid en frustratie. Je kind thuis. Je veeleisende vader of moeder. Die zeurpiet van een collega. Dat gemeentelid dat altijd maar dwars ligt. Heb geduld met elkaar, zegt Jakobus. Want geduld is een uiting van liefde. Liefde bewijst zich in geduld. De liefde is geduldig, zegt Paulus in 1Korintiërs 13. Als er liefde is, is er geduld. Als er geduld is, is er liefde. Is er geen liefde, dan ook geen geduld. Is er geen geduld, dan is er ook geen liefde.

Geduld zul je nodig hebben in het omgaan met andere mensen. Een lange adem. Want mensen vallen tegen. Ze doen domme dingen. Ze kwetsen je en zijn onredelijk. Ze willen niet wat jij wilt. Hun ideeën botsen met die van jou. Kun je geduld opbrengen? Zoals Jezus geduld had met de mensen in zijn tijd, zijn leerlingen die Hem niet begrepen, Joodse leiders die zijn bloed konden drinken, een mensenmassa die wilde kicken op zijn wonderen... Hij bleef geduldig. Mag je dan nooit boos worden, een grens trekken? Zeker wel, dat doet God ook. Maar kun je de tijd laten heen gaan over jouw reactie? Geef je je kind, je man, je vrouw, je vader of moeder, die vervelende baas of dat lastige gemeentelid de kans en de tijd? Bedenk maar, dat God ook veel geduld heeft met jou. In Gods geduld ligt onze redding, zegt Petrus, om te beginnen die van jouzelf. *De Heer is liefdevol en barmhartig*, zegt Jakobus, om te beginnen voor jou. Kun jij iets van Gods geduld opbrengen naar de mensen om je heen?

Nog even geduld **dia**

Nou had ik 'amen' kunnen zeggen... Maar ik vraag nog even jullie geduld... Eén ding wil ik nog zeggen. Jakobus zegt: *'Heb geduld, broeders en zusters, totdat de Heer komt'*. Hij komt eraan. *Onze rechter staat voor de deur*. Jakobus peilt de tijd. Onze Heer komt eraan. En als je dat weet, waar leidt dat toe? Het treft me, dat Jakobus niet oproept tot haast en snelheid. Nog gauw je zaken regelen. Nee, hij zegt juist: heb geduld. Weten dat God komt wil leiden tot geduld. Tot de kunst van het wachten. **Dia** Nog even geduld, zegt God, Ik kom eraan. En dus zeggen wij: zullen we doen, God, wij betrachten geduld. Zo oefenen we ons in vertrouwen. Nodigen we uit tot onthaasten. En uiten wij onze liefde.

Amen